

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: TT-20Sa/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2023200026
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Šmahovská
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:2023200026.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Šmahovskou, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. XXXX XXXX, C. XXX/XX, XXX XX A. D., zastúpeného JUDr. Michalom Magdolenom, advokátom so sídlom Farská 50, 949 01 Nitra, IČO: 50 105 566, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, Ul. 29. augusta č. 8 - 10, 813 63 Bratislava, o správnej žalobe v sociálnych veciach, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14. novembra 2022, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanej sa právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania a dôvody preskúmaného rozhodnutia

1. Sociálna poisťovňa, ústredie (ďalej aj „prvostupňový orgán“) rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11. marca 2022 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“), zamietla podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok. Prvostupňové rozhodnutie bolo odôvodnené na tom skutkovom základe, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Galanta z 26. januára 2022 žalobca nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom vyjadril nesúhlas s posúdením jeho zdravotného stavu.

3. Generálny riaditeľ žalovanej (ďalej aj „druhostupňový orgán“), ako orgán príslušný na rozhodovanie podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. vydal podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 14. novembra 2022 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“), ktorým v celom rozsahu zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu vo veci invalidného dôchodku žalobcu.

4. V napadnutom rozhodnutí druhostupňový orgán vychádzal z opätovne posúdeného zdravotného stavu žalobcu posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Galanta dňa 27. apríla 2022, ako aj z posúdenia zdravotného stavu žalobcu posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredia dňa 10. novembra 2022. Následne opísal posudkové závery z posudku z 10. novembra 2022. Poukázal, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie žalobcu boli určené choroby podporného a

pohybového aparátu, postihnutie končatín, stuhnutie jedného prsta, na dominantnej končatine, zaradené do kapitoly XV., oddiel G, položka 22., písmeno b) podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z., ktorému zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 % (správne má byť 10 % - pozn. správneho súdu). Za ostatné zdravotné postihnutia bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená o 5 %, na celkových 15 %. Uviedol ďalej, že posudkový záver posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Bratislave vychádzal z lekárskeho posudku, uvedeného v odbornom lekárskom posudku zo dňa 10. novembra 2022, ktorý tvorí prílohu tohto rozhodnutia. Skonštatoval, že posúdenie zdravotného stavu posudkovým lekárom ústredia Sociálnej poisťovne bolo vykonané bez osobnej účasti žalobcu, a to v nadväznosti na prijaté opatrenia súvisiace s pandemiou ochorenia COVID 19, v záujme vzájomnej ochrany zdravia a zamedzenia možného šírenia tohto ochorenia, v súlade s § 293eu v spojení s § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 66/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňajú niektoré ďalšie zákony. V odvolacom konaní bolo preto ustálené, že žalobca nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

II. Správna žaloba a jej dôvody

5. Žalobca podal proti rozhodnutiu druhostupňového orgánu včas správnu žalobu z 13. decembra 2022 na Krajský súd v Nitre, v ktorej navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej a vec vrátiť žalovanej na ďalšie konanie. Považoval rozhodnutie za nezákonné z dôvodov podľa § 191 ods. 1 písm. d), e) a f) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“). Namietal nesprávne posúdenie svojho zdravotného stavu vo vzťahu k určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 15 %. Poukázal, že v dôsledku úrazu má dlhodobu narušenú motoriku pravej dominantnej ruky. Utrpel fraktúru II. a III. prsta, a došlo i k amputácii článku IV. prsta. Ďalej namietal, že nebol osobne účastný posúdenia zdravotného stavu s poukazom na opatrenia prijaté počas krízovej situácie a v nadväznosti na zákon č. 66/2020 Z. z., a to i napriek tomu, že núdzový stav vyhlásený odo dňa 25. novembra 2021 (uznesenie vlády SR č. 695 zo dňa 24. novembra 2021, publikované v Zbierke zákonov č. 428/2021) bol ukončený uplynutím 22. februára 2022. Považoval preto posúdenie zdravotného stavu v jeho neprítomnosti čisto formálneho charakteru, neboli pri ňom zohľadnené všetky zdravotné postihnutia, ktorými trpí, pričom jeho zdravotné postihnutie bolo zúžené výhradne na konštatovanie o stuhnutosti jedného prsta. Poukázal na lekársku správu E. F. A. zo dňa 25. apríla 2022, z ktorej vyplýva, že má trvale výrazne zníženú pracovnú schopnosť, čo je podľa jeho názoru v rozpore so záverom lekárskeho posudku o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na úrovni 10 % resp. 15 %. S poukazom na uvedenú lekársku správu z 25. apríla 2022 vyjadril tiež nesúhlas s určeným rozhodujúcim zdravotným postihnutím ako stuhnutie jedného prsta na dominantnej ruke s maximálnou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 10%, pretože bol toho názoru, že sa u ňo jedná o stratu úchopovej schopnosti dominantnej ruky, kde podľa položky 28 tej istej kapitoly XV, oddielu G je upravené predmetné zdravotné postihnutie s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozpätí 60 % až 70 %.

III. Vyjadrenia žalovanej a žalobcu

6. Žalovaná v písomnom vyjadrení z 15. novembra 2023 navrhla, aby správny súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Poukázala, že podkladom pre vydanie rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej bol odborný posudok posudkového lekára sociálneho poistenia žalovanej, ústredie so sídlom v Banskej Bystrici zo dňa 10. novembra 2023, podľa ktorého nie je žalobca invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 15 %. Ďalej uviedla, že podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť boli lekárske nálezy, predložené žalobcom, objektivizujúce jeho subjektívne ťažkosti a preukazujúce funkčný stav orgánu alebo systému, v tomto konkrétnom prípade hodnotiace reziduálne zmeny pravej ruky po úraze. Po ich preštudovaní bola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na úrovni 15 %, ktorá zohľadňovala rozhodujúce pourazové postihnutie pravej hornej končatiny (dominantnej 10 %), ako aj pridružené ostatné ochorenia. Na ďalšie námietky žalobcu uviedla, že samotná skutočnosť, že k posúdeniu zdravotného stavu žalobcu došlo v jeho neprítomnosti, nespôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko ide o postup

predpokladaný v krízovej situácii ustanovením § 293eu ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 225/2019 Z. z. Zároveň uviedla, že posúdenie zdravotného stavu bez účasti žalobcu automaticky nespôsobuje nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, pretože posudkový lekár vychádzal z predložených a jemu dostupných lekárskejších správ, ako aj zo zdravotnej dokumentácie žalobcu. Vyjadrila presvedčenie, že zdravotný stav žalobcu bol posúdený správne, komplexne a v súlade s príslušnými právnymi predpismi o sociálnom poistení a predmetné rozhodnutia sú zákonné a správne. Poukázala, že patrí do kompetencie posudkových lekárov posúdiť rozsah zdravotného poškodenia, jeho následkov na schopnosť poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, ako aj určovať mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Predmetné posudzovanie si vyžaduje odborné medicínske znalosti. Nespokojnosť žalobcu s posúdením jeho zdravotného stavu je len jeho subjektívnym presvedčením a jeho námietky objektívne nevyvolávajú pochybnosti o náležitom odbornom posúdení jeho zdravotného stavu, ani o správnej aplikácii príslušných zákonných ustanovení.

7. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej vyjadril vo svojej replike z 20. decembra 2023, v ktorej zotrval na podanej žalobe a jej dôvodoch. Vysvetlenia podané žalovanou v súvislosti s posúdením zdravotného postihnutia nepovažoval za dostačujúce a presvedčivé. V podaní z 9. januára 2024 dal do pozornosti, že sa u neho jedná o stratu úchopovej schopnosti dominantnej ruky, kde podľa položky 28, kapitoly XV, oddielu G je upravené predmetné zdravotné postihnutie s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozpätí 60 % až 70 %. Stratu úchopovej schopnosti dominantnej ruky preukazoval lekárskou správou z neurologického vyšetrenia z 2. januára 2024.

8. Žalovaná v duplike zo 6. februára 2024 zotrvala na správnosti napadnutých rozhodnutí. Poukazujúc na § 135 SSP dala do pozornosti, že nie je možné v tomto konaní prihladiť na lekársku správu zo dňa 2. januára 2024, pretože uvedené odborné vyšetrenie žalobca absolvoval až po vydaní rozhodnutia odvolacieho orgánu žalovanej. Vyjadrila názor, že skutkový stav vo veci posúdenia invalidity žalobcu bol objektívne zistený, neboli zistené diskrepancie medzi závermi predložených odborných vyšetrení a posúdením zdravotného stavu posudkovými lekármi sociálneho poistenia organizačných zložiek žalovanej.

IV. Vybrané ustanovenia, z ktorých správny súd vychádzal

9. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

11. Podľa § 119 SSP správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, ak tento zákon neustanovuje inak. Správny súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia alebo na rozhodnutie vo veci.

12. Podľa § 120 písm. a) až c) SSP správny súd nie je viazaný skutkovým stavom zisteným orgánom verejnej správy a môže sám vykonať dokazovanie, ak a) to považuje za nevyhnutné na rozhodnutie vo veci, b) rozhoduje v konaní podľa § 6 ods. 2 písm. b), e), f), i), j) alebo c) rozhoduje podľa § 192.

13. Podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

14. Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

15. Podľa § 199 ods. 1 písm. a) SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

16. Podľa § 202 ods. 2 vety prvej SSP správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne.
17. Podľa § 203 ods. 1 SSP rozsah správnej žaloby fyzickej osoby a jej dôvody možno zmeniť alebo doplniť až do rozhodnutia správneho súdu.
18. Podľa § 203 ods. 2 SSP pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.
19. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.
20. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.
21. Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.
22. Podľa § 71 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe
- lekárskych správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
  - komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.
23. Podľa § 71 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.
24. Podľa § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.
25. Podľa § 71 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.
26. Podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.
27. Podľa § 71 ods. 10 zákona č. 461/2003 Z. z. dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav na účely invalidity sa posúdi opätovne, ak sa predpokladá zmena vo vývoji zdravotného stavu a zmena schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.
28. Podľa kapitoly XV. oddielu G, položky č. 22, písmena b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. (Choroby podporného a pohybového aparátu; postihnutie končatín; stuhnutie jedného prsta, na dominantnej končatine) je stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 10 %.
29. Podľa kapitoly XV. oddielu G, položky č. 28, písmena b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. (Choroby podporného a pohybového aparátu; postihnutie končatín; strata úchopovej schopnosti ruky, na

dominantnej končatine) je stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozmedzí 60 - 70 %.

30. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

31. Podľa § 227 ods. 3 prvej vety zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec je povinný príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na dávku, trvanie nároku na dávku, zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu.

V. Konanie na správnom súde a právne posúdenie vecí správnym súdom

32. Správny súd v Bratislave predovšetkým konštatuje, že s odkazom na zákon č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o správnych súdoch“) sa okrem iného zriadil aj Správny súd v Bratislave. Podľa § 3 ods. 1 zákona o správnych súdoch správne sudy začnú svoju činnosť 1. júna 2023. V zmysle § 3 ods. 3 písm. b) zákona o správnych súdoch prešla právomoc z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave. Predmetná právna vec tak prešla na Správny súd v Bratislave a bola pridelená náhodným výberom do samosudcovského oddelenia 14Sa a následne v dôsledku personálnej zmeny obsadenia súdu sudcami bola dňa 31. októbra 2023 náhodným výberom pridelená do samosudcovského oddelenia 17Sa.

33. Pre úplnosť správny súd tiež uvádza, že predmetná vec napadla na Krajský súd v Nitre, avšak tento ju postúpil Krajskému súdu v Trnave ako súdu miestne príslušnému uznesením č. k. 22Sa/27/2022-20 z 10. januára 2023. Predmetná vec preto prešla na Správny súd v Bratislave z Krajského súdu v Trnave.

34. Správny súd preskúmal napadnuté rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej a priebeh administratívneho konania, ktorý predchádzal jeho vydaniu, vychádzajúc zo stavu existujúceho v čase právoplatnosti rozhodnutia (§ 135 ods. 1 SSP), súc neviazaný rozsahom žaloby a dôvodmi žaloby fyzickej osoby v sociálnych veciach [§ 134 ods. 2 písm. d) SSP, § 203 ods. 1 a 2 SSP], za splnenia podmienok podľa § 107 ods. 2 SSP a § 137 ods. 4 SSP vec prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná.

35. Správny súd posúdil obsah žaloby fyzickej osoby neformálne (§ 202 ods. 2 SSP) a v nadväznosti na jej dôvody a na požiadavky zákonnosti rozhodnutia vydaného orgánom verejnej správy, súdny prieskum zákonnosti napadnutého rozhodnutia zameral predovšetkým na posúdenie, či toto bolo vydané v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, či vychádza zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a či je jeho výrok dostatočne a zrozumiteľne odôvodnený.

36. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej, ktorým v spojení s prvostupňovým rozhodnutím bola zamietnutá žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok, pretože nebol posudkovým lekárom sociálneho poistenia uznaný za invalidného podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., teda nesplnil zdravotnú podmienku nároku na invalidný dôchodok.

37. Sporným medzi účastníkmi bolo posúdenie zdravotného stavu žalobcu a s tým spojená stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcu v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

38. K samotnému posudzovaniu zdravotného stavu žalobcu a s tým aj súvisiaceho jeho zostatkového pracovného potenciálu sa žiada dať do pozornosti, že ide o vec výlučne odbornú - medicínsku, na ktorú súd nemá potrebné odborné znalosti. Vo veciach dôchodkového poistenia zdravotný stav a pracovnú schopnosť občanov posudzuje Sociálna poisťovňa vo forme lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia (§ 153 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 153 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z.) s tým, že konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 menovaného zákona). Výsledkom posudkovej činnosti je záver posudkového lekára o tom, či konkrétna fyzická osoba je, alebo nie je invalidná s

určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že táto miera poklesu sa určuje v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskej správe, súčasťou ktorej je odborný lekárske posudok vrátane jeho odôvodnenia, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhľadom na absenciu odbornej - medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. Tieto kritériá však spĺňa len taký posudok, v ktorom sa posudkový lekár riadne vysporiada so všetkými rozhodnými a pre danú vec relevantnými skutočnosťami, prihliadne pritom k účastníkom konania udávaným ťažkostiam a svoje posudkové závery náležite odôvodní. Správny súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako žalovaná vychádzať z lekárske posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok (pozri body 32 a 33 rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR zo dňa 27. septembra 2023, sp. zn. 6Ssk/52/2022).

39. Zdravotný stav žalobcu bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Galanta, ktorý v lekárskom posudku z 26. júla 2020 určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej aj „MPSVZČ“) na 10 %, a teda invalidita v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nevznikla, lebo žalobca pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil podľa kapitoly XV., oddielu G, položky č. 22, písmena b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. Choroby podporného a pohybového aparátu; postihnutie končatín; stuhnutie jedného prsta, na dominantnej končatine. Na základe odvolania žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu bol zdravotný stav žalobcu opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Galanta dňa 27. apríla 2022, ktorý po kompletnom posúdení predloženej zdravotnej dokumentácie určil pre stav po úraze pravej ruky so zachovaním úchopu pri oslabenej svalovej sile mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 10 % a vzhľadom na pridruženú artériovú hypertenziu zvýšil túto mieru o 5%. Celkovú mieru poklesu schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť určil vo výške 15 %, a teda invalidita nevznikla.

40. Následne bol zdravotný stav žalobcu posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, ktorý v posudku z 10. novembra 2022 uviedol, že stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na úrovni 15 % u 51 ročného účastníka konania s odborným vzdelaním maximálne zodpovedá jeho zdravotnému stavu. Účastník konania, bez preukázaného chronického ochorenia vyžadujúceho sledovanie a liečbu, utrpel dňa 5. mája 2020 devastačné poranenie pravej ruky, ktorá je dominantnou končatinou. Pri úraze došlo k otvorenej zlomenine v oblasti II prsta, poškodeniu šľachy III prsta, amputácii posledného článku IV prsta ako aj k zlomenine mediálneho článku III prsta verifikované RTG vyšetrením. Absolvoval kompletnú lokálnu liečbu pod antibiotickou clonou na klinike úrazovej chirurgie a ortopédie. Po tejto liečbe s následnou rehabilitáciou bola konštatovaná reziduálna zmena - porucha hybnosti III prsta. Za účelom možnej revízie šľachy uvedeného prsta absolvoval v júni 2021 konziliárne vyšetrenie na ambulancii plastickej chirurgie. Vyšetrením je konštatovaná zlepšená hybnosť, zachovalý úchop, ešte oslabená svalová sila. Pri uvedenej funkcii dominantnej hornej končatiny plastickej operácia nebola indikovaná. Odporúčaná individuálna rehabilitácia. V apríli 2022 absolvoval neurologické vyšetrenie podložené EMG vyšetrením, ktoré bolo v norme. Klinicky je naďalej uvedená znížená sila, sťažovaná štipka a neúplné dovretenie prstov do päste. Stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na úrovni 10% s využitím porovnania k stuhnutiu jedného prsta na dominantnej končatine je pri uvádzanej funkcii maximálna. V percentuálnom zvýšení (5%) sú zohľadnené ostatné aktuálne ochorenia uvedené v anamnéze a diagnostickom závere, ktoré samostatne vyššie percento nedosahujú.

41. Z lekárskej správy posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie vyplýva, že podkladom na posúdenie zdravotného stavu žalobcu na účely určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť boli lekárske vyšetrenia resp. lekárske správy: Prepúšťacia správa z hospitalizácie na Klinike úrazovej-chirurgie a ortopédie G. H., kde bol žalobca hospitalizovaný od 5. mája 2020 do 11. mája 2020, chirurgické vyšetrenie - E. I. E., J., Šaľa, z 22. júna 2020, FBLR vyšetrenie - E. K. L., M., zo 16. marca 2021, vyšetrenie plastickým chirurgom - E. J. K., J., G. H. zo 16. júna 2021,

Neurologické vyšetrenie - E. F. A., z 25. apríla 2022, Interné vyšetrenie - E. E. L. z 15. marca 2022, Traumatologické vyšetrenie - E. N. E. z 26. apríla 2021.

42. Posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia boli teda zohľadnené všetky lekárske správy pri posudzovaní zdravotného stavu žalobcu, ktoré boli žalobcom žalovanej predložené, vrátane lekárskej správy E. F. A. z 25. apríla 2022. Pre súd je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy, pričom samotný žalobca bol povinný podľa § 227 ods. 3 prvej vety zákona č. 461/2003 Z. z. príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na dávku, trvanie nároku na dávku, zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu. Lekárske správy z odborných vyšetrení (uvedených v predchádzajúcom bode tohto rozsudku) sú súčasťou administratívneho spisu a správny súd sa s nimi oboznámil.

43. Žalobcovej námietke, že jeho zdravotný stav mal byť subsumovaný pod položku 28 písmeno b) kapitoly XV, oddielu G prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z., nie je možné vyhovieť, pretože pod ňu spadá strata úchopovej schopnosti ruky na dominantnej končatine, pričom však z lekárskeho správ z ktorých posudkoví lekári vychádzali, nevyplýva táto strata úchopovej schopnosti pravej ruky. Napr. z lekárskej správy plastického chirurga E. J. K., J. zo 16. júna 2021 vyplýva, že hybnosť ruky vzhľadom k mechanizmu úrazu a intervalu od úrazu je zlepšená, je zachovaný úchop, hoci sila je ešte oslabená voči ľavej ruke. Neindikoval plasticko-chirurgickú intervenciu, ale odporučil individuálnu rehabilitáciu. Strata úchopovej schopnosti pravej ruky nevyplýva ani z lekárskej správy z 25. apríla 2022 E. F. A., na ktorú poukazoval žalobca. Hoci špecialistka v lekárskej správe z 25. apríla 2022 skonštatovala, okrem iného, trvale výrazne zníženú pracovnú schopnosť, uvedené hodnotenie pracovnej schopnosti však spadá pod posudkovú činnosť, na ktorú sú špecializovaní práve posudkoví lekári žalovanej. Nie je pochybnosť o tom, že zdravotný stav žalobcu je dlhodobu nepriaznivý, spôsobujúci pokles schopnosti vykonávať jeho zárobkovú činnosť, avšak v miere 15 %, teda v takej miere, ktorá nezakladá jeho invaliditu v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

44. Pokiaľ žalobca poukazoval, že za iné zdravotné postihnutia - označené stroho ako „ostatné“ bez akejkoľvek bližšej špecifikácie, určil posudkový lekár Sociálnej poisťovne zvýšenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 5%, správny súd k tomu poukazuje, že v posudku z 10. novembra 2022 sú riadne v časti „Choroba“ vypísané iné zdravotné postihnutia a to: Primárna artériová hypertenzia 1. stupňa ESH/ESC, Porucha tukového metabolizmu, polyglobúlia v sledovaní, senná nádcha v anamnéze. Je preto zrejmé, za ktoré ostatné ochorenia posudkový lekár zvýšil percentuálnu mieru o 5 %.

45. K doposlanej lekárskej správe z neurologického vyšetrenia z 2. januára 2024, z ktorej má vyplývať, že chýba úchopová schopnosť dominantnej ruky, sa žiada uviesť, že v prípade ak došlo k zhoršeniu zdravotného stavu si žalobca mohol a stále môže podať novú žiadosť o invalidný dôchodok, pričom následne bude jeho zdravotný stav opätovne posudzovaný a opätovne stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V prejednávacom prípade však bol pre súd rozhodujúci stav (skutkový a právny) existujúci v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia žalovanej.

46. K ďalšej námietke žalobcu, že jeho zdravotný stav bol posúdený v jeho neprítomnosti, správny súd uvádza, že ani táto nie je dôvodná, nakoľko takýto postup v tom čase umožňovala právna úprava § 153 ods. 5 v spojení s § 293eu ods. 1 ZSP, a § 153 ods. 5 vety pred bodkočiarkou umožňoval posudkovému lekárovi posúdiť zdravotný stav poistenca aj bez jeho osobnej účasti (k tomu pozri napr. bod 34 rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR z 30. júla 2024 sp. zn. 6Ssk/149/2023). Žalobca síce poukazoval, že núdzový stav bol ukončený uplynutím 22. februára 2022, avšak je dôležité podotknúť, že § 293eu ods. 1 ZSP sa týka krízovej situácie, pod ktorou sa rozumie nielen núdzový stav, ale aj mimoriadna situácia (čo vyplýva z legislatívnej skratky uvedenej v § 293 ods. 1 ZSP) a mimoriadna situácia v dôsledku ochorenia Covid bola odvolaná až 15. septembra 2023 uznesením vlády č. 446 z 13. septembra 2023, teda v čase posudzovania zdravotného stavu žalobcu posudkoví lekári neporušili zákon, pokiaľ žalobcov zdravotný stav bol posúdený aj bez jeho osobnej účasti. Navyše, aj v prípade, ak by nebola mimoriadna situácia, z dávkového ani posudkového spisu žalovanej nevyplýva, že by žalobca o osobnú účasť pri posudzovaní zdravotného stavu požiadal, a preto v takom prípade ide o uváženie posudkového lekára, či považuje osobnú účasť posudzovanej osoby za nevyhnutnú (pozri § 153 ods. 5 ZSP).

47. Správny súd po prieskume uvedených posudkov posudkových lekárov (vo vzťahu k ich jednoznačnosti, úplnosti, určitej a presvedčivosti), neidentifikoval medzi nimi žiadne diskrepancie, taktiež nezistil ani žiadne rozpory medzi posudkami a lekárskymi správami z ktorých tieto posudky vychádzali, neboli tiež zo spisu zistené ani žiadne opomenuté (nevyhodnotené) relevantné lekárske správy, a preto je možné považovať závery posudkov posudkových lekárov za úplné, logické, určité a presvedčivo odôvodnené, a to aj vo vzťahu k záverom o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Správny súd preto nemal dôvod pochybovať ani o odbornej úrovni posudkov posudkových lekárov.

48. Vychádzajúc z týchto záverov a zistení, nakoľko správny súd ani pri neformálnom posudzovaní žaloby bez viazanosti jej žalobnými bodmi v zmysle § 202 ods. 2 a § 203 ods. 2 SSP nezistil nedostatky napadnutého rozhodnutia, ako ani prvostupňového rozhodnutia a ich vydaniu predchádzajúceho postupu správnych orgánov, odôvodňujúcich záver o nezákonnosti rozhodnutia, súd správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol (§ 190 SSP v spojení s § 199 ods. 3 SSP).

49. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP, a žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná v celom rozsahu, právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalovanej voči žalobcovi nevznikli také dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od neho spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia (§ 443 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

Kasačná sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok (§ 446 ods. 1 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
  - b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
  - c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
  - d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP)
- Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté. (§ 440 ods. 1 SSP)

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).